

TILLÆGSBETÆNKNING

Afgivet af Familie og Sundhedsudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og ændring af Inatsisartutlov om førtidspension (Forhøjelse af grundbeløb for alderspensionister, forhøjelse af den højeste førtidspensions takst og forhøjelse af fribeløb før modregning)

FremSAT af Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked

Afgivet til forslagens 3. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaq Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Medlem af Inatsisartut, Aslak W. Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Emanuel Nûko, Naleraq

Udvalget har efter 2. behandlingen den 18.maj under FM2022 fået genhenvist punktet til fornyet udvalgsbehandling på baggrund af et ønske fra Naleraq.

1. Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked

Udvalget holdt møde med Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked den 20.maj 2022 og fik en uddybende forklaring om lovforslagets effekt på alderspensionisterne. Materiale fra mødet er vedlagt som bilag.

2. Udvalgets indstillinger:

- Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller forslaget til vedtagelse.

- Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanter fra Demokraatiti og Naleraq vil fremkomme med følgende mindretalsudtalelser:

Mindretalsudtalelse fra Demokraatit:

Under et orienteringsmøde fredag den 20. maj kl.11 udtalte ministeren, at alle partierne var blevet orienteret om data i forbindelse med finanslovsforliget for 2022, herunder med hvilke beløb boligsikringen vil blive påvirket i forbindelse med øgning af grundpensionen. Det er en påstand, som Demokraterne ikke kan genkende, men snarere var et krav, vi stillede, at boligsikringsydelsen ikke skulle påvirkes i forbindelse med øgning af pensionen, hvilket var i overensstemmelse med alle partiernes ønsker. Familie- og Sundhedsvalget er ikke blevet præsenteret for de tal/data før nu, dvs. under dette orienteringsmøde efter 2. behandling af punktet, trods udvalget tidligere specifikt har spurgt til, hvordan boligsikringen ville blive påvirket i forbindelse med udvalgsarbejdet forud for 2. behandlingen. Naalakkersuisoq kommer derfor med tvetydige udmeldinger, som vi mener er skadeligt for det parlamentariske arbejde. Derudover kan Naalakkersuisoq ikke nærmere redegøre for, hvordan grundpensionen påvirkes, når koalitionen samtidigt vil udarbejde ældre-, bolig-, og hjemløsestrategien, trods dette nævnes som vigtige værktøjer til at forbedre de ældres vilkår. Under orienteringsmødet kan Naalakkersuisoq ikke redegøre for, hvornår disse strategier færdiggøres, men fortæller, at det er en målsætning at færdiggøre disse indenfor valgperioden, og bruger argumentet med forsinkede arbejdsprocesser grundet det nylige koalitions-skifte. Ud fra disse udtalelser forstår Demokraatit derfor, at forslaget medfører ukonkrete tiltag med sig, og som ikke kan garantere forbedrede vilkår for de ældre.

Vi vil derfor på den baggrund give Naalakkersuisoq en næse for at komme med halve- og tvetydige udtalelser i forbindelse med behandling af dette punkt.

Mindretalsudtalelse fra Naleraq

Fra Naleraq vurderer vi, at arbejdet med alderspension er en meget frustrerende sag, da vi mangler økonomiske beregninger, har vi ikke haft tilstrækkeligt grundlag på grund af manglende oplysninger til behandling af alderspension.

For nogle modtagere af pension vil det betyde nedgang i forbindelse med boligsikring. Dette på grund af at Inatsisartut ikke har behandlet fradrag af boligsikring.

I forbindelse med forlig om finansiering i efteråret blev vi i Inatsisartut lovet, at forordning om boligsikring vil være behandlet. Eftersom den lovede forordning ikke er blevet fremlagt af Naalakkersuisut, og i dag vil de gamle således selv betale for dette af forhøjelsen.

Man har lovet mennesker lykke, især de gamle, bedstefar, bedstemor med deres kære barnebarn i hånd, holder overhovedet ikke og er helt uacceptabelt. Vi ser, at forhøjelsen ikke vil resultere i mere lykke, og for nogle vil man intet mærke.

I disse dage, og måneder før, har vi oplevet stigning i dagligvare priser, og leveforhold der er blevet hårdere end tidligere. Før forhøjelse overhovedet er nået ud til borgerne, er dagligvare priser steget, og for boligsikring vil man betale til de offentlige kasser af pensionen, Naleraq mener det er problematisk, at man skal betale af forhøjelsen for boligsikring, og det er vi skuffede over.

Naalakkersuisut siger blandt andet, at den grundlæggende forhøjelse er i deres pensioner, og dette medfører hos enlige og ægtepar, at pensionen er steget for alle. Vi vil gerne vide, om denne påstand er rigtig. Går vi ud fra hjemkommunen, vil nogle gamle komme i minus og betale mere.

Med disse ord fremlægger vi hermed vores mindretalsudtalelse, Naalakkersuisut har også lovet, at man ikke længere skal se på ægtefællens indkomst ved forhøjelse af pensionen, men vi kan forstå, at dette ikke vil ske, og det må Naalakkersuisut tydeligt fortælle.

Hos Naleraq er vi meget skuffede, især at man behandler de gamle på den måde og helt uacceptabelt og skrækkeligt, at man ikke holder det lovede, nemlig at bedstefar, bedstemor vil blive lykkeligere, det er blot ord uden indhold.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 3. behandling.

Hans Peter Poulsen
Formand

Anna Wangenheim
Næstformand

Mikivsuk Thomassen

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Aslak W. Jensen

Emanuel Núko